

A cukrász, aki sütemény lett. A Gerbeaud-sztori

2016 január 31. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

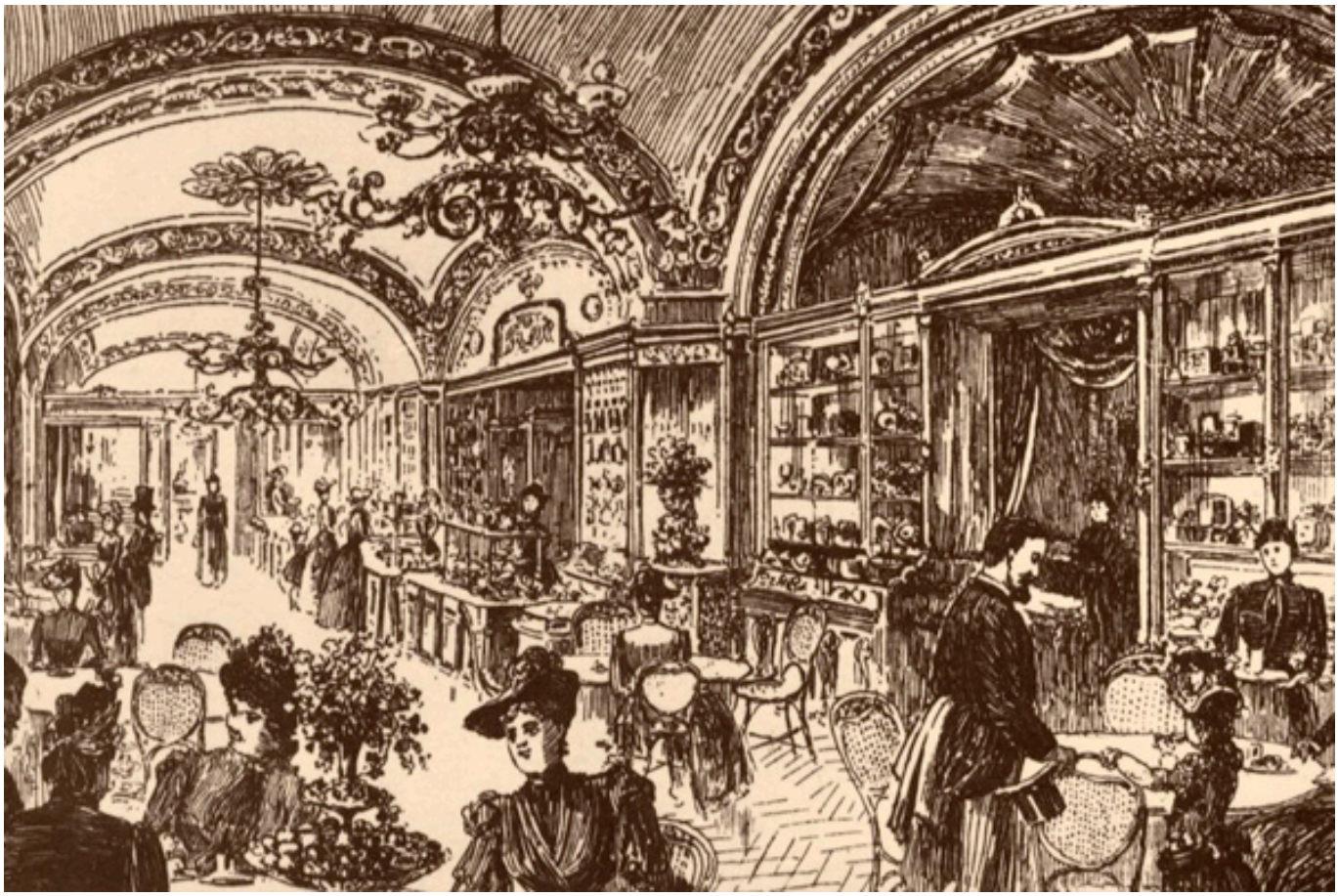
Mérték

Az történt vele, ami a legnagyobbakkal: nevéb?l köznév lett. Gerbeaud helyett zserbó. Cukrászból sütemény.

A sors fintora, hogy most a keresztnevét tanuljuk meg helyesen írni: nem Emil, hanem Émile. Ezen a néven nyílt

nemrég étterem Budán. Tehát: Émile Gerbeaud. Magyarul: Zserbó Emil története.

Kétszer látták feldúltnak életében. El?ször 1896-ban, amikor megtudta, hogy miatta párbajoztak. Szegeden egy Kugler nev? férfi udvarolt a primadonnának, de elhódították t?le a hölgyet. Másnap a kaszinóban Kugler így üdvözölte vetélytársát: „Szervusz, Gerbeaud!” Hogyhogy Gerbeaud? – hüledezett mindenki. „Hát Kugler utóda Gerbeaud!” És valóban, ez volt Émile Gerbeaud szlogenje, amikor 1884 ?szén átvette Kugler Henrikt?l a híres cukrászdát az akkori Gizella (ma Vörösmarty) téren. Kettejük neve évekig együtt szerepelt a hölgy (bocsánat: ház) homlokzatán.

A második eset 1919 tavaszán történt. A Tanácsköztársaság népbiztosai államosították „a burzsoá Budapest rothadó pompájának, a gazdagok és metreszek romlott erkölcsének fényes kirakatát”, a Gerbeaud-t. Ahogy a Pesti Hírlap írta 1919. április 2-i számában: „Idejárt csukaszürke maskarájában Habsburgi Auguszta is, hogy illatos teával öblögesse a kellemetlen ízt, amit a családjáért halálra sebesült katonák kórágyától hozott magával.”

A „forradalom tisztító forgószele” most kisöpörte a cukrászdából a puccos dámákat, a „vörös Zserbó” proletárvagyon lett, a munkások fegyelmezett uzsonnáztatását Kaderabek Tivadar termel?biztos felügyelte, aki Gerbeaud papát kidobta a gyárból, kizárta a házából, adtak neki egy sarokszobát, ahová faragott faliórájával, rézmérlegével, francia íróasztalával behúzódhatott. No, ekkor vonta fel másodszor a szemöldökét: „Csak azt szeretném megérni, amikor ennek vége lesz!” Szeptemberre vége lett, az öregúr még egyszer kitakaríttatta a boltot, odaállította a szép sz?ke kisasszonyokat a márványpultokhoz, majd november 8-án elköltözött a mennyei cukrászdába.

Most el kellene mesélni, ki volt. De Gerbeaud-nak életrajza nincs, csak munkarajza van. Nem keringenek róla pletykák, nem volt lump, sem n?csábász (holott imádott táncolni), nem párbajozott soha, pedig remekül vívott, sorsa a cukrászdája volt. Dolgozott egész életében onnantól kezdve, hogy 1871-ben (17 évesen) belépett apja üzletébe Genf Carouge városrészében, majd vándorútra kelve bejárta a kor legdivatosabb cukrászatait, hogy végül Saint-Étienne-ben letelepedve feleségül vegye Esther Ramseyert, az ismert csokoládégyáros lányát. Igazi mintapolgár volt, a szó nemes értelmében. Mint a vidéki orvosok Csehov színdarabjaiban.

Kecskeszakáll, ?szes halánték, aranykeretes szemüveg, Windsor-csomóra kötött nyakkend? (hiszen, ahogy Balzac

mondta, a nyakkend? mindenkir?l elárulja, ki mennyit ér), redingot, esetleg frakk. Az iparosok között iparos, az urak között úr. Fegyelmezett, takarékos ember, aki reggel hatkor talpon van, fehér köténben cukrot csomagol az alkalmazottakkal, és egész életében csapvizet iszik, elvégre az ember nem pazarol. Munkásainak eközben igyekszik megfelel? életkörülményeket teremteni. Olcsó szállást épít, biztosítási és nyugdíjalapot hoz létre. Takarékoskodik, de a min?ségb?l jottányit sem enged. A puncsos minyonokat, ha színárnyalatuk nem megfelel?, saját kez?leg roncsolja szét. Nagyvonalú és el?zékeny, de tisztelet övezi az els? pillanattól.

Valószín?leg mégsem írnánk róla, ha az id?söd? Kugler Henrik nem keres utódot magának. De Kugler, akinek 1858 óta m?ködött cukrászdája Pesten, és aki 1870-ben költözött át a Gizella térre, a hajdani Privorsky kávéházba, a Deák-párt és Liszt Ferenc törzshelyére – miután a legendás kávés, a Pilvax hajdani tulajdonosa újfent tönkrement –, a derekát fájlalta, és unta az omlós sütemények meg a f?szerkeverékek (kínai fahéj, madagaszkári szegf?szeg, magyar keser?mandula, mexikói vanília) készítését, és már az sem hozta t?zbe, ha a hírlapok azt írták: jegeskávéjának és fagylaltkelyheinek nincs vetélytársa. Szóval Kugler, akinek bonbonját József Attila még harminc év múlva is kuglernek nevezte, igen ?, tanácsot kért öreg genfi barátjától, ugyan ki lehetne az utóda. Finaz mester meg a Genfi-tó partján savanyúcukorkát szopogatva azt válaszolta: ? egyetlen cukrászt ismer, aki Kugler pesti üzletét átvehetné. De az úgysem költözik, most vette feleségül a helyi csokoládékirály lányát.

A teljes cikk a ***Magyar Konyha Online*** oldalán olvasható!

Vinkó József

El?fizet?i ügyfélszolgálat:
Tel.: (1) **461-1447**
E-mail: elofizetes@magyarkonyhakiado.hu
Ügyfélfogadás: munkanapokon 8-16 óráig

Fizessen el? a Magyar Konyha Magazinra!

El?fizetési díjaink 2016-ban:

Éves el?fizetés: **4700 Ft**
Féléves el?fizetés: **2600 Ft**

Online el?fizetés

Ajándékozzon Magyar Konyha Magazin el?fizetést!

http://magyarkonyhaonline.hu - A Flag Polgári Magazin partnere

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló